

'Hartbijbel' made in Eindhoven

door **Arnold Mandemaker**
e-mail: a.mandemaker@ed.nl

EINDHOVEN – Ze zijn 'zeer vereerd', om niet te zeggen supertrots. Zes medisch specialisten van het Catharina Ziekenhuis hebben mogen meeschrijven aan wat inmiddels de 'Europese bijbel' voor hart- en vaatchirurgie wordt genoemd. Daarmee wordt de vooraanstaande rol onderstreept die het Eindhovense ziekenhuis nationaal en internationaal bekleedt als het gaat om cardiologie en hart- en vaatchirurgie.

'Dit is een bevestiging dat het Catharina meedraait in de Europese top'

Uit Nederland hebben, naast de Catharina-artsen, specialisten van het Radboud in Nijmegen en het Erasmus in Rotterdam, beide academische ziekenhuizen, bijdragen geleverd aan het Engelstalige boekwerk dat is gepubliceerd onder de titel 'Percutaneous International Cardiovascular Medicine'.

Het boek is een initiatief van de EAPCI, de organisatie van Europese hart- en vaatchirurgen. Het dient niet alleen een doel voor de opleiding van hart- en vaatspecialisten, maar is ook een naslagwerk voor praktiserend artsen. Een arts kan bijvoorbeeld in de voorbereiding van een gecompliceerde operatie opzoeken hoe specialisten elders dit specifieke probleem heb-

ben aangepakt. Maar ook als in de operatiekamer een complicatie ontstaat, kan het boek goede diensten bewijzen. Er is naast de vier dikke boeken immers ook een online-versie beschikbaar die een arts via de iPad kan inzien. Bijvoorbeeld om bij de voorbereiding of tijdens de ingreep details van een zeldzame aandoening of complicatie nog eens na te lezen.

Vaatchirurg Marc van Sambeek is één van de 'senior editors' van het omvangrijke werk, dat uit vier dikke delen bestaat. In die functie heeft hij ook bijdragen van andere artsen moeten beoordelen. Zelf schreef hij een uitvoerig hoofdstuk over zijn eigen specialisme: het opereren van beschadigde grote lichaamsaders. „Dit is echt 'state of the art'. Een bevestiging dat het Catharina meedraait in de Europese top”, zegt Van Sambeek.

Cardioloog Pim Tonino schreef een hoofdstuk over zijn specialisme dotteren. Meer speciaal: het meten van druk in een bloedvat bij het plaatsen van een 'stent', het metalen veertje dat een dichtgeslibde ader open houdt. Zijn meetmethode levert de patiënt niet alleen een grotere kans op genezing, het is ook goedkoper. „Als je goed de druk kunt meten, weet je precies waar een stent moet komen. Je hoeft er dan minder te plaatsen”, zegt Tonino. Met een kostprijs van 1500 euro per stent kan dat een aardige besparing opleveren.

Tonino schreef zijn bijdrage op basis van een artikel dat hij eerder publiceerde in de New England Journal of Medicine, een van de meest toonaangevende medische vaktijdschriften ter wereld.

De hartchirurgen Jacques Koolen en Lucas Dekkers schreven samen een hoofdstuk over de inrichting van een catheterisatiewerkplaats. Anesthesiologen Erik Korsten en Ingeborg Herold tenslotte leverden een bijdrage over een manier van pijnbestrijding waardoor hartpatiënten zonder volledige narcose toch comfortabel en vrijwel pijnloos ingrepen kunnen ondergaan. Bijzonder is ook dat de online-versie voortdurend zal worden aangepast aan de nieuwste ontwikkelingen, die in deze 'tak van sport' nu eenmaal razendsnel gaan. Vaatchirurg Van Sambeek blijft als 'senior editor' betrokken bij de beoordeling en toelating van nieuwe teksten en aanvullingen. „Het wordt zo een levend document”, zegt de vaatchirurg.

Van Sambeek en Tonino onderstrepen dat de Europese artsenorganisatie zelf de auteurs heeft geselecteerd. De auteurs werden niet betaald voor hun bijdragen, de eer is voor hen al beloning genoeg. Dat hield ook de kostprijs voor de gedrukte versie met 350 euro binnen de perken. De online-versie is iets goedkoper.

Een hartoperatie in het Catharina Ziekenhuis.

foto Kees Martens

Pim Tonino

Marc van Sambeek